	Trois mois	Six mois	Un an
Một năm.	6 $ 00	6 $ 90	6 $ 50
Các tăng và Các công-sở	»	8.00	8.00
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20
Ba tháng .	1.50	1.75	1.60
Một tháng.	0.50	0.60	0.55

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

timètre de hauteur, sur 0 = 065 de large.

4e page

Une seule insertion. . . . 0 $ 30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . : 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . : 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 80 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái gương nhẫn-nại

Ta thường được nghe tin, những người trong cái dân-tộc văn minh, có kẻ bỏ nhà đi chơi phiêm! Cái cách chơi phiêm ấy không phải là chơi phiêm như người mình thường nghĩ, như cậu nào đi du học lại nói rằng sang nơi đó hồi để nếm trải mùi phiêm hoa! Không! người ta chơi phiêm, ta thoạt nghe thì cho là một hạng người kỷ-khôi vu khoát, song nghĩ kỹ ra mới biết cái tinh tinh cao-thượng của người. Người ta đi chơi phiêm không phải là lên xe xuống ngựa, mang thấy xách tớ đâu! người ta đi chơi phiêm không phải có đem bạc triệu tiêu nghìn, tiêu sái phung phí đi khoe với thiên-hạ đâu! Người ta đi chơi phiêm cốt là đi trải nước nầy sang nước khác, xứ nọ sang xứ kia, mà đều muốn đi bộ cho khắp mặt địa-cầu, bằng hai cái bàn chân tự-nhiên, của trời đã cho sẵn nó cái năng-lực biết bước. Bắt đắc dĩ cách sống cách biển bây giờ mới phải nhờ sức tàu, thuyền; chớ còn đương bước đường liền, thì không cần phải lấy gì đại-bộ cả Đi như thế, nếu đi khắp thế giới thì có khi lại trở về, nếu chưa đi khắp thế giới, mà bắt hạnh giã đời hay ốm chết ở giữa đường, cái đó người ta cũng không tính trước. Ấy vừa mới đây cũng có hai bọn du khách như thế đi qua đất ta!

Ôi! Lấy cái thân con người là cái thân hữu hạn, không thiết cái lạc-thú trong gia-đình, không vụ cái khoái-hoạt trong nhục-thể, không đua chen vào chỗ đường danh bể hoạn, không trí-trục vào nơi cận-lợi hư-vinh, bỏ làng bỏ nước, bỏ cửa bỏ nhà, liều thể hoại-thân, dấu sương dãi nắng, để đi một cuộc chơi tràng-du lang thang vô định, để nếm cái phong-vị cầu sương điếm nguyệt ở những nơi góc bể bên trời, cái hành-tung những bọn đó có khi người đời cho là kỳ-khôi lắm thì phải, chớ thể đó độn thể, chán đời đi chán đời, nào ai biết là vì mục-đích gì, vì chủ nghĩa gì mà nỡ đem cái thân-xác kia phiêu-lưu như vậy?

Sự đó ta đây cũng không dám nói quyết, nhưng ta thiết tưởng chơi phiêm thế cũng có phần bổ-ích chớ không phải không! Vì rằng trên mặt đất nầy, thắng cảnh danh lam mỗi nơi mỗi lạ, nhân-tâm phong-tục, mỗi nơi mỗi khác, nào cái kiến-trúc thời-cổ, nào nơi cảnh trí thiên-nhiên, nào dân kiểu bạc giả-man, nào nước thù-ngộ dị-tục, ta nếu đem tâm mà quan-sát, đem mắt mà thu-thập, thì đó tức là những bức danh họa, những tân hát hay, mà nó có về tự-nhiên, không phải ai tô điểm. Đó chẳng là cái hạnh-phúc cho nhỡa-giới, cái lạc-thú trong tinh tình của con người sao? Con người đã từng trải lắm, nếu muốn đem cái thú mình đã được nếm, đem cho người thiên-hạ hưởng chung, thì viết bài du-ký, làm sách quan-phong, đem cái tinh anh của giời đất, cái tú khí trong núi sông, thu thập vào trong ngòi bút hữu tình, mà miệu tả ra câu văn tuyệt-diệu, thì cái văn-chương đó sẽ là áng đại văn-chương. Nhược bằng muốn vui riêng một mình, thì cái cảnh trí đẹp để tốt tươi, cái phong-tục lý-kỳ khác lạ, nó là cái thú ông nhà-công riêng để cho mình, nó có về cao-thượng thanh-cao, hơn là những cái thú vật-chất của con người bày đặt ra: nào vũ-tạ ca-lâu, nào lương-đình thủy quán, nào xe bóng ngựa đẹp, nào bề-thiếp số-cơ thịt cá đầy bàn, không vệ sinh bằng ăn cơm rau nồng nước sạch, vàng ngọc bận xác, không nhẹ mình bằng mặc áo vải đi chân trần. Cái thú đó để mấy người đã có phúc mà liều thụ được tới?

Xem đó thì biết những người du-khách kia chẳng phải ngộ-đại gì, cái cách chơi phiêm đó thật là đáng-phục. Tục-ngữ ta có nói:

« Đi cho biết đó biết đây,
« Ở nhà với mẹ đến ngày nào khôn ».

Vậy thì những tay đã đi khắp hoàn cầu, hẳn là người khôn lắm! Nào phải như ai ngồi rú trong chỗ quê cha dất tổ, mà lên bộ là mặt « Khôn nhà »!

Ngoài những sự đó ra, cái tinh nhẫn-nại của người ta, lại thật là đáng kính đáng trọng. Ôi! những lúc đi đường xa vất vả, chen chân vào chỗ phong trần, dầu dãi trong vòng sương-tuyết, nếu như ai không có nghị-lực cầm vững ở trong tinh thần thì đã để mà khỏi nản-chí nung-lòng được sao? những khi đồng bạn diêu-tàn, gởi thân trong chỗ suối rừng, uống phí cái đời hữu dụng, nếu như ai không có hùng-tâm cố theo cho tới mục-đích, thì đã để mà khỏi nửa đường đứt gánh hay sao? Cái khác người chính lại là ở đó nữa.

So lại với người mình ra khỏi cửa là phải mỏi lịch xem ngày, đi ra đường là muốn lên xe xuống ngựa; chung quanh vẫn nước non nhà, mà lên thượng-du là sợ ma thiêng nước độc, cạnh-tranh là mệ tiền-hóa, song chỉ chênh chúa những người chung giống cùng loài; cái chí khí nhỏ nhen, thật là đáng-bỉ. Vậy cho nên mọi việc mọi kém, trông về sự kém tinh nhẫn-nại đó cũng là một cái nguyên-nhân rất to vậy.

Ôi! người ta đi thiên sơn vạn thủy, chịu dãi nắng dầm mưa mà cầu lấy cái thú thanh-cao ở trong tinh thần giới, cái đức nhẫn nại cũng-cập biết là bao. Trông người mình chưa có được những cái kỳ-trường như ai, thì cũng nên biết lấy điều nhẫn-khổ nọi lạo, lợi dụng vào trong sự mưu-sinh doanh nghiệp, để lập lấy công-nghiệp cho mình, sau nữa đắp lấy nền kinh-tế cho nhân-quần xã hội, thì mới phải, mới phải là người.

Nhân bởi trước tôi có nói điều « Cái tinh nhẫn-nại của người mình », vậy lại viết thêm bài này, để treo cái gương nhẫn-nại cao bà con cùng soi, may ra cũng được thêm phát khởi cho giàu cái nghị-lực mà mưu-đồ mọi việc.

B. M.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 25 Mars 1923

Tiền thuế xuất-cảng gạo

Thuế xuất-cảng Đông-pháp định như sau nầy: Một trăm kilos thóc 3 f. 04; gạo chưa giã, 1 f. 68; gạo trắng: 1 f. 28; bột tấm: 0 f. 12.

Ngọ h quan bình

Quan thiếu tá Lapomarède về bên đội thứ nhất Bắc kỳ thăng trung-tá.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 26 Mars 1923

Hoa-kỳ đối với Pháp

Báo *Echo National*, có đăng một bức thư của nhà luật-sư Hoa-kỳ tên là Martin Littleton, từ chối không dự vào một cuộc hội-nghị để phân-đối việc trả bình trong hạt sông Rhur. Trong bức thư ấy có nói: Nếu nước Pháp muốn bắt nước Đức bồi lại những nơi của nước Đức dụng tâm hủy-hoại một cách giã man, mà giá thử có phải dùng đến võ-lực để bắt nước Đức phải ưng thuận mọi việc, thì xem nay đã có biết bao việc dùng võ-lực như thế làm chứng cho cái việc của nước Pháp làm là phải. Nếu nước Pháp định dựng nên một cái bờ cõi vững-vàng để giữ cho sau nầy được bình yên, thì lại càng phải làm. Trong cái cảnh-ngộ thứ-nhất, thì nước Pháp đòi tiền để bồi thường những sổ tổn hại trong cái cảnh-ngộ thứ nhì, thì nước Pháp vì cái quyền lợi quốc dân hiện-thời và tương lai mà xử sự. Ấy vậy, mà nước Pháp phải xử sự một mình, thì cũng đáng ngàn lần thôi. Như ý tôi thì nên để yên cho nước Pháp sinh-hoạt.

Ông luật-sư lấy lại nói: Ta nên bảo-lãnh cuộc bình-an cho nước Pháp, và nên để yên cho nước Pháp sửa lấy cuộc bình-yên. Ông thấy thiên-hạ chóng quên cái tội-ác của nước Đức, thì ông lấy làm tức giận lắm lắm.

Việc trú binh tại nước Đức

Hai chuyến xe bỏ ở Cologne và ở Trèves đương nhóm ở Gérolstein. Có 9 người bị thương.

Các xưởng của hiệu Krupp ở Essen đã bắt đầu giảm số giờ làm việc. Tiền công về các giờ nghỉ việc giảm đi một phần chia ba.

Việc Đông âu

Tin Constantinople. — Adnan Bey thương nghị với các viên tổng ủy-viên Đồng-minh về các thứ thuế của người ngoại-quốc phải nộp. Nước Thổ xin rằng việc ấy lập tức thi hành ngay. Các hội buôn ngoại quốc không chịu đóng các thuế mới ấy, đã phải nghỉ việc buôn bán cũng mặc lòng.

Cavile, ngày 27 Mars 1923

Việc nước Trung-hoa

Nghị-viện Trung-hoa có chỉ nghị chánh-phủ sau không tự bãi tờ giao-ước Trung-Nhật năm 1915, lại đi xin Nhật-bản nghị-luận lại thôi, thì viện Ngoại-giao bộ thượng-thư đã từ chức.

Việc nước Đức

Viên Ngoại-giao bộ thượng-thư của hữu-quốc Phổ có đệ trình tại nghị-viện nước Phổ rằng viên thiếu ủy Rossbach phải bắt mới rồi có lệ-nhóm một cuộc cách-mệnh định đến ngày 31 Mars nầy thì khởi sự. Việc ấy Ludendorff cũng có can vào.

Nghe đâu tại các tỉnh có bắt được việc mưu khuynh đảo chánh-phủ và âm sát các quan thượng-thư.

Nhật-bản với Hoa-kỳ

Các nhà Ngân-hàng ở New-York và Công-ty Nhật-bản đương điều-đình với nhau về việc cho Công-ty ấy vay 20 triệu đồng để thực hành cái chương-trình khai thác nước Cao-ly.

Tin Trung-hoa

Ngày 19 Mars 1923

Hương cảng đặc-điện

Tứ-thiện-Trình lại xin từ chức. Tôn tổng-thống lại tạm hoãn không đi-trụ sang Si-mân thổ-xưởng. Lý-dịch-Tiêu xin Tôn tổng-thống cho sang đánh quân Trần-quýnh-Minh. Ngày hôm nay tổng thương-hội đã hội-nghị về việc tài-bình Hàng-Lược sai Lâm-Lệ đi giảng Hòa-sùng-Trí. Đường-kế-Nghiêu liên-hợp với quân Lục-vinh-Đình đã tới Bách-sắc.

Tin Tôn-truyền-Phương

Tôn Nội-các Bắc kinh bàn về việc Ngô-bội-Phu muốn dùng Tôn-truyền-Phương làm đốc-quân ở Phúc-kiến, đều cho là chỉ thêm rối loạn vậy hãy xin hoãn nghị.

Giao-thông-bộ

Giao-thông-bộ đã dâng Lưu-Bỏng làm Dao-lộ quản-lý. Hoàng-trí-Trung làm Kinh-Tuy-lộ cục-trưởng. Trần-Sách làm Đồng-thành-lộ đốc-biện.

Mộ quốc-trái

Trung-quốc ngân-hàng-đoàn đối với việc công-trái trong 12 năm, nghe đâu không thuận thừa mộ.

Phụng-thiên hội-nghị

Phụng-thiên hội nghị đã quyết định trong mấy tỉnh như An-huy, Trực lệ và Tích-giang v. v. đồng thời tài-bình, mỗi địa-phương chỉ lưu 20 vạn quân mà thôi.

Huyết thư

Hoàng-bỏng-Cơ là viên học-sinh bị thương có làm một quyển huyết-thư kể tội Trương-thiện-Tăng.

Ngũ, Trương thất hòa

Ngô-bội-Phu vì việc muốn dùng Tôn-truyền-Phương làm đốc quân ở Phúc-kiến mà thành ra thất hòa với Trương-thiện-Tăng. Có điện về Bắc-kinh nói Trương bị bọn tiểu-nhân sai khiến. Trương cũng điện cho Ngô, nói Ngô bị thôi-miên-thuật của người khác, cho nên mê mà không tỉnh. Hai càng thôi mọ nhau.

Bài ca Âu-trí-viên

Theo lời Ngô-thị-Quyên nữ-sĩ thì cuộc thi bài ca Âu-trí-viên nầy cũng lần-lượt đăng báo như cuộc thi thơ nước lại của bán-quán năm xưa, để nghe những lời bình-phẩm của khách làng văn, rồi sau mới bàn đến việc điểm-duyệt. Vậy xin nói để các ngài biết rằng các bài đăng ở mục nầy chưa có phân hơn kém trên dưới chi cả, mà còn rọc phách giấu tên, chỉ đánh số thứ-tự mà thôi.

CVIII

Khen thi ai, khen thi ai,
Nghĩ tình bạng trợ lấy thi ai
Hỏi Khai-trí có lòng hoài tưởng,
Xin phép nước mở dục thi ra,
Trước là giúp đỡ người tu,
Sau cho dân trẻ vào ra vẹn tuyền.
Khắp thành-thị đều miễn điền giải,
Bắt vân-minh ai chả ân cần.
Trong làng ngoài xóm trẻ già,
Đem câu thiếu-nhiên xướng hòa càng nhàn.
Nào những người buôn bán đến đây,
Xóm trọ kỳ thác chẳng hề lo -chi,
Nào những người gặp bước bần vi,
Gánh gồng chẳng để bỏ trẻ có nơi.
Tiếng nhàn bận đến ran Ấn Á
Khác gì như trong bể khổ với người,
Danh thơm ghi để muôn đời.

VĂN UYỂN

Đối cảnh hoài nhơn

(Đề bức ảnh ngồi bên bãi dừa)

Bụi dừa chòm rêu trải áo ngồi
Trên trời dưới đất giữa mình tôi!
Cảnh tình vương vít người non nước!
Đối bóng tà-dương chín khúc dồi!

Tiễn bạn trước khi đi Tourane

Chén rượu đưa nhau cạn lại đầy,
Cảm tình tri-kỷ dạ nào khuây.
Nay đâu gần gũi làng cùng trước,
Mai đã xa vời nước với mây.
Mượng bạn Tản-ran (Tourane) vui hội hiệp,
Buồn ta Quảng-ngãi chạnh niềm tây,
Còn non còn nước còn nhau đó!
Gặp lại lo chi chẳng có ngày.

Ba-khê Đoàn-khắc Hoành

Vịnh cảnh Trực ninh

Nửa chồn thôn-quê, nửa thị-thành.
Sinh thay phong cảnh đất Trực Ninh! (1)
Phố phường nhen chúc người buôn bán,
Đường sá ôn ào khách vãn anh;
Xe ngựa dập dìu khi buổi sớm,
Cỏ hoa đưa đón lúc đêm thanh.
Kho trời hà có riêng ai nhỉ,
Gió mát trăng thanh cảnh hữu tình.

Quảng-phát, Lê-ngọc-Vỹ

1. Khi trước đặt là huyện Chân-ninh nay mới cải là huyện Trực ninh.

LỜI ĐÀN BÀ

Thơm danh hơn lành áo

Tại cớ gì mà lại có câu như thế? Nghĩa là tiếng tốt mới qui, áo tốt chưa sang, tiếng tốt là do những người đã làm hết nghĩa-vụ của mình, ích-lợi cho gia-đình xã-hội làm gương cho kẻ khác soi, nên chi ai cũng qui, còn như khoác cái áo chẳng qua làm đồm lấy một thân mình, chớ có tương-quan gì với đời mà người ta trọng. Tuy nhiên cũng có nhiều người hiểu câu thơm danh hơn lành áo là vậy; nhưng đã mấy ai chịu công nhận cho câu ấy là chính đáng mà noi theo chưa? e là chưa, vì sự chính đáng của người ta là coi ở nơi hành chỉ mà nghiệm biết, nay sự đức hạnh thời khiếm khuyết, mà sự kiến-nọa thời tăng trưởng, làm người đàn bà con gái đời nầy hay có cái tính làm hợm với chị em mà sinh ra hống, lại có một hạng người tinh hay khoe khoang, thiên trọng về đường phục sức hoa hòe, không rẻn kể nết na lu-nhiu, ngồi với nhau chuyện trò bất ngoại mấy câu: cô nầy diện ai, mợ nọ xinh ghê, hàng áo mới lấy tươi, hàng quần hoa kia đẹp Mãng cũng nhau so sánh ăn mặc, chớ nào nghĩ đến chức-vụ trong gia-đình, đầu khi cần dương làm một người con gái ở với cha mẹ, cũng nên bắt chước dương ấy mà làm, cần việc nhỏ nhặt, để giúp đỡ với cha mẹ một đôi li, trước luyện tập cho quen, sau ra có gia thất mới biết nề nếp mà làm.

Hưởng hồ người đã hiện thành có gia-thất lại càng chức-trách nặng nề giúp chồng dạy con làm khuôn phép cho tôi-đòi, giữ trật-tự cho trên dưới, biết đường tiết kiệm, biết dạo trị-sinh, dường ấy mới là đành thơm tiếng tốt của người đàn bà con gái, nếu việc nhà thời lơ, việc bà vơ thời giới. Gần đây cái thói xấu ấy có lan rộng ra, tệ cho đến nỗi, vì sự tranh chuốt bề ngoài, mà phải bán rẻ cái danh-giá của một đời người, làm bi-sinh cho sự ăn sung mặc sướng. Than ôi! trong thế gian còn gì khốn nạn bằng người sướng tự sướng tay không có nghề nghiệp, mà lại hám muốn cho nhiều tiền.

Đạm-phương nữ-sử

Bảo-tồn Khổng-học

Dịch sách Luận-ngữ

Loại thứ XV

Xử biến

(Tiếp theo)

452. Tư-mã-Ngưu tru viết: Nhân dai hữu huynh đệ, ngã độc vô. Tử-Hạ viết: Thương vấn chi hĩ: Tử sinh hữu mệnh. Phú quí tại thiên. Quân-tử kính nhi vô thất, dữ nhân cung nhi hữu lễ, tứ hải chi nội giai huynh đệ dã. Quân-tử hà hoạn hồ vô huynh đệ dã.

(Xem trong bộ Tử-thư chính-văn chữ nho quyển Hạ-luận về thiên Nhan-Uyên tờ 6).

DỊCH NGHĨA — Ông Tư-mã-Ngưu nhân anh làm giặc mà lo, nói rằng: Người ta đều có anh em, chỉ một mình ta không có. Ông Tử-Hạ bảo rằng: Thương (tên ông Tử-Hạ) nầy nghe nói sống chết có số mệnh, giàu sang ở trời cho. Người quân-tử xử mình thì kính cẩn mà không lỗi, tiếp ngư i thì khiêm cung mà có lễ: người trong bốn bể đều là anh em cả: người quân-tử lo gì không có anh em.

453. Công-bá-Liêu tố Tử-Lộ ư Quí-tôn. Tử-phục-Cảnh-bá dĩ cáo viết: Phu-tử cố hữu hoặc chi ư Công-bá-Liêu. Ngô lực do năng tứ chi thị-triều. Tử viết: Đạo chi tương hành dã dư, mệnh dã. Đạo chi tương phế dã dư, mệnh dã. Công-bá-Liêu kỳ như mệnh hà.

(Xem trong bộ Tử-thư chính-văn chữ nho quyển Hạ-luận về thiên Hiến-vấn tờ 17).

DỊCH NGHĨA — Người Công-bá-Liêu nói dèm thầy Tử-Lộ với họ Quí-tôn. Người Tử-phục-Cảnh-bá nói chuyện với đức Khổng-tử rằng: Thầy Quí-tôn tôi có lòng nghi hoặc nghe lời Công-bá-Liêu; song sức tôi còn có thể đem chết Bá-Liêu mà bày thây ở chốn thị triều. Đức Khổng-tử nói: Đạo mà sắp được hành chăng là tại mệnh trời vậy. Đạo mà sắp phải bỏ chăng cũng là tại mệnh trời vậy. Công-bá-Liêu có làm sao được với mệnh trời đâu.

454. Tử viết: Hiền-giả tị thế; kỳ thứ tị địa; kỳ thứ tị sắc; kỳ thứ tị ngôn.

(Xem trong bộ Tử-thư chính-văn chữ nho quyển Hạ-luận về thiên Hiến-vấn tờ 18).

DỊCH NGHĨA — Đức Khổng-tử nói: Người hiền bậc nhất thì tránh đời loạn thì lánh mà đi ẩn, bậc thứ thấy chỗ loạn thì lánh mà đi chỗ khác, bậc thứ nữa thấy sắc mặt người ta không khinh trọng mình thì lánh đi, bậc thứ nữa thấy người ta nói không hợp ý mình thì lánh đi.

455. Tại Trần tuyệt lương. Tụng giả bệnh, mạc năng hưng. Tử-Lộ vấn hiện viết: Quân-tử diệc hữu cùng hồ? Tử viết: Quân-tử cố cùng; tiểu-nhân cùng tư lạm hĩ.

(Xem trong bộ Tử-thư chính-văn chữ nho quyển Hạ-luận về thiên Vệ Linh-công tờ 19).

DỊCH NGHĨA — Đức Khổng-tử ở nước Trần phải tuyệt lương: người theo đều bệnh không trỗ dậy được. Ông Tử-Lộ giận hiện ra mặt mà nói rằng: Người quân-tử mà cũng có bị cùng khổ hay sao? Đức Khổng-tử bảo rằng: Người quân-tử rất cũng vẫn có lúc cùng, nhưng cùng thì chịu cùng, không như kẻ tiểu-nhân cùng thì làm bậy vậy.

456. Tử viết: Nhân vô viễn lự, tất hữu cận-ưu.

(Xem trong bộ Tử-thư chính-văn chữ nho quyển Hạ-luận về thiên Vệ Linh-công tờ 20).

DỊCH NGHĨA — Đức Khổng-tử nói: Người không biết lo xa mà phòng

giữ trước thì hẳn có việc ưu-hoạn gần đến ngay bên mình.

457. Nhan-Uyên tử. Nhan-Lộ thỉnh tử chi xa dĩ vi chi quách. Tử viết: Tài bất tài diệc các ngôn kỳ tử dã. Lý dã tử hữu quan nhi vô quách. Ngô bất đồ hành dĩ vi chi quách, dĩ ngô tòng đại-phu chi hậu bất khả

VIỆC HANOI

Giá bạc. — Kể từ ngày 27 Mars nầy, giá bạc ở kho Nhà nước định là 8 f. 80

về việc tuyển bổ các giáo-viên lên các trường tại miền Thượng-du, đại ý nói rằng xưa nay các giáo-viên thường vẫn coi việc phải bổ lên Thượng-du là một việc đày đọa khốn khổ lắm, hình như bị truất bị giáng vậy. Bởi vậy nên quan Giám-đốc Học-chính đã thương-thuyết với quan Thống-sứ

Học-sinh trường Nông lâm đến xem nhà máy rượu. — Chiều hôm qua quan Đốc-học trường Cao đẳng nông-lâm có cho học-sinh đến xem các xưởng trong nhà máy rượu ở Hanoi. Ông Ng-Lễ là Hòa-học ký-sư tại sở ấy đưa các học-sinh đi xem cả

ngẫ bỉ thương và hồng cả xe đạp. Hỏi thì Tên Puốc khai rằng cho xe đi vừa phải, chứ không đi nhanh, khi gặp xe đạp tránh về tay phải, vì người đi xe đạp không biết lệ tránh về bên tay trái nên đụng phải. Vì những lời khai của chúng tỏ không

Đám cháy ở Đình-xuân-Mai. — Hồi 18 Mai 1922 M. Đường mượn M. Đình-xuân-Mai đem 42.000 tấn dầu thầu-dầu đem ra Hải-Phòng xếp cho nhà máy gạo, song khi dầu đổ Hai-

một siêng dầu ở đường Huế đang Đình-xuân-Mai là người xưa nay buôn bán dầu đứng trông nom. Hôm

Document scanned with CamScanner

Ngạch các quan cai trị. — Trong một số trước bản-quán có đăng tin quan công sứ Grofleuil tỉnh Nam-định sẽ thuyên đi Haiphong lĩnh chức Đốc-lý, nhưng tin đó còn là tin đồn chứ chưa lấy gì làm chắc. Phủ Toàn-quyền hãy mới sẽ có nghị-định huyền bổ mấy quan cai-trị vừa hết hạn nghỉ xong hoặc ở Pháp sắp sang đến nơi. Lúc bấy giờ mới biết đích thực được.

Cuộc đua ngựa. — Đến ngày 1er Avril này, Hanoi lại có cuộc đua ngựa nữa.

Chương trình đăng như sau này :

Giải Macaroni :
chạy 1200 mètres

Tên chương ngựa	Tên ngựa :
Tạ-duy-Tư	Ngọc Hà
d·	Cam xa
Ng-b.-Hợi	Lạng-sơn
d·	Azur
d·	Rigadin
Blanche	Dích-Lu
d·	Long-Cầu
Bac-Viên	Flamant

Giải Pégase :
chạy 1000 mètres

Titannia	Rêve d'or
Blanche	Bruleur
d·	Lordelia
Cyrnos	Fétard

Giải Paida :
chạy 2000 mètres

L. R.	Surprise
Blanche	Tonghouse
d·	L'Yser
Casabianca	Etincelle
d·	Victoire

Giải Cascadeur :
chạy 1000 mètres

P. Dieu	Xich-Thố
Roché	Espoir
Pélissier	Quảng-yên
Tạ-duy-Tư	Thất-Khê
Ng-huy-Hợi	Etoile
d·	Lạng-sơn
L. R.	Dragon
Blanche	Condottiè e
d·	Long-Cầu
d	Chatouille

Giải Pâques :
chạy 1800 mètres

Roché	Bégum
Pélissier	Đông-triều
Tạ-duy-Tư	Thất-Khê
Ng-huy-Hợi	Rigadin
Blanche	Chatouille
d·	Long-Cầu
France	Chocolat

Giải Nhà quê
chạy 1200 mètres

Việc tuyển bổ các giáo-viên lên Thượng du. — Quan Giám-đốc Sở đẳng học chính Bắc-kỳ vừa thông-tư cho các ông Đốc-học các tỉnh trong Pháp-Việt đệ-nhất-cấp một lời chu-tri nói bận thêm nữa công.

Các giáo-viên bổ lên các miền Thượng-du, ngoài cái lợi được rộng tiêu kiểu-vận tri thức ra, được quan-sát thêm một cảnh-vật ở chốn sơn-lâm, lại còn được hưởng cái lợi quyền về việc thăng thưởng theo nghị định ngày 19 Janvier 1920 mỗi người mỗi tháng tây tứ bậc cao hạ mà được thêm tiền phụ cấp từ 6 p đến 20 p. và kỳ hạn thăng thưởng cũng được mau bội hơn.

Hiện nay ở nhà Học-chính đã làm xong cái biểu kê tên các viên giáo sư theo như tuổi cao hạ, từ 25 đến 30 tuổi (tính đến ngày 1er Janvier 1923) mà liệt trên dưới để sẽ thi-hành cái lệnh nói trên này. Chắc rằng các giáo-viên ta từ rầy sẽ lấy việc bổ lên Thượng-du làm một việc thuận-nguyện mà đi, chứ không miễn-cưỡng như trước nữa.

Cuộc thi xe đạp chạy một trăm kilomètres. — Cuộc thi chạy 100 kilomètres sáng chủ nhật vừa rồi thật là vui vẻ. Từ xưa đến nay, bảy giờ mới lại có cuộc 100 kilomètres nữa là lần thứ hai. Người Tây người Nam đến xem đông lắm nhất là lúc khởi-hành và lúc tới nơi.

Cả thảy 20 người tình nguyện thi hôm thì chỉ có 18 người đến thi mà thôi. Cuộc 100 kilomètres ấy chạy làm hai vòng chung quanh Hanoi qua đường Tây-hồ và đường cái quan, với hai vòng chung quanh Hanoi mà qua đường đê Parreau. Các viên kiểm soát thì ngồi ở đường Bờ sông.

Cuộc đua ấy Mégy được nhất, khởi hành lúc 6 giờ 15 mà 45 p giờ 2 tới nơi, thế là một 100 kilomètres mà chạy có 3 giờ 6 phút, nhanh chẳng kém gì hôm xe vậy.

Những người đến nơi trước sau thứ tự như sau này :

Mégy đến lúc	9 giờ 21
Evori	9 giờ 24
Monserrat	9 giờ 28
Moissonnier	9 giờ 28' 15"
Seeberet	9 giờ 30
Le Stumph	9 giờ 37
Progin	9 giờ 36
Lautre	9 giờ 53
Ng-v-Dương	10 giờ 05

Trong những người Annam đến dự thì thì duy có Ng-v Dương là chạy được đủ 100 kilomètres mà thôi.

Muốn cho cuộc đua này được vui hơn thì hội-đồng tổ chức định rằng đến sang năm đổi lối lại chương trình mà cũng theo như lệ bên Pháp nghĩa là chia ra chạy từng chuyến một. Sau nữa lại đặt một cuộc riêng cho người Annam để khuyến-khích những người nhiệt thành về cuộc thể-thao này.

TUẦN LỄ SAU

Nhân dịp lễ Pâques

Tại nhà chiếu bóng PALACE

Chương trình rất nhiều rất hay

Hộc tháng và cuộc diễn-thuyết của hội Khai trí tiến đức. — Xin nhắc lại các ngài hội-viên hội Khai trí biết rằng việc tháng của hội ta đã định vào ngày 29 Mars, tức là ngày 13 tháng hai ta này đúng 7 giờ rưỡi ; đến 9 giờ rưỡi thì ông Phạm Quỳnh sẽ diễn-thuyết về « Văn-chương trong 15 bài à đào ».

Các ngài hội-viên đã biên tên vào sổ dự hộc thì xin đúng 7 giờ rưỡi đến dự tiệc, còn các ngài tân-trợ, chỉ-trí và những hội-viên, ngài nào không dự tiệc thì xin đúng 9 giờ rưỡi lại vào nghe diễn thuyết. Vì nhà công-quán chật hẹp nên bản-hội không dám mời các khách ngoài.

Hội Khai-trí thông báo.

Nhà máy kẽm Quảng-yên

(Fonderie de Quảng-yên)

cần dùng nhiều thợ sẽ gỗ. Hỏi ở đây.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm qua Tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Lừa đảo. — Tên Nguyễn-Thịnh làm nghề bán đồ thêu nhiều 40 đồng của một người đội Tây đặt làm đồ thêu. Đến hẹn chỉ đưa lại mấy bức thêu đáng giá 20 đồng. Còn số 20 đồng về tiền đặt nhờ người quen đến nói với chủ đặt hàng xin trả dần mỗi tháng 5 đồng. Nhưng chỉ trả có một tháng rồi thôi không thấy đến nữa. Tên ấy lại nhận của một người tên là Trần-đình-Ái một bọn hàng đáng giá là 52 đồng đem sang tỉnh Hải-ninh bán hẹn trong năm ngày bán được cái nào đem tiền về trả, mà nếu không bán được thì lại trả lại những đồ thêu ; song quá 20 ngày không thấy về, nên người chủ hàng thêu phải đem đi kiện. Hỏi thì tên ấy khai rằng có thiếu của người đội Tây 15 đồng tiền đặt hàng vẫn định trả, bán đồ bán hàng chưa kịp đem về trả. Và có nhận của chủ hàng những bức thêu đem đi bán các tỉnh không bọ ; đến bao giờ về cứ bán hết thì đem tiền về trả, tên ấy đem lên Lackay bán chẳng may bị mất cắp xin chịu bồi lại chứ không phải là lừa đảo. — Tòa phạt tên Ng Thịnh 50 quan án treo.

Xe đi lối dụng xe đạp. — Một hôm vào hồi 8 giờ chiều có người Tây thiếu nên đi xe đạp chơi ở đường bờ sông gặp phải một cái xe ô-tô có tên Phạm-văn-Phác cầm máy chạy nhanh đi về bên tay trái đụng phải viên nhập đảng ! Các đảng-viên, Đại-thế-lĩnh đều giao cho một vật gì đó để làm tin, có tin vật ấy để chứng là người trong bản đảng. Các đảng-viên được quyền đưa tin vật ấy cho Tân-đảng-viên muốn nhập đảng Có tin-vật ấy thì mới đã chứng là Tân-đảng-viên. Khi Tân-đảng viên lập được công rồi, lại do người Đảng-viên, mà mình nhận tin-vật trước nói với Đại thế lĩnh. Bấy giờ Đại-thế-lĩnh mới cấp cho cái tin-vật khác, còn cái tin-vật trước, lại trả lại người đảng-viên mà mình nhận trước kia. Các đảng-viên có tin vật của Đại-thế-lĩnh cấp cho, thì mới thật là đảng viên, mà quyền lợi đối với mọi người mới được nhất luật bằng đẳng, nhược bằng Tân-đảng viên chưa có, thì chưng qui vẫn là đảng chân ngoài.

Những công việc trong đảng ta làm; không phải như bọn khoét ngách đào tường, đối nhà lấy của, người trong đảng ta thường thường làm việc gì cũng phải xét-làm tinh-tự, mưu toan hàng mấy năm ! khi công việc đã xong, bấy giờ mới phá nhà, giết người lấy của cũng chưng ; pháp luật trong đảng, lại rất là nghiêm-mật, vì vậy đảng ta thành lập đến nay đã mấy mươi năm có lẻ, mà cảnh hồng bay bổng, không hề ai trinh-thám được bao giờ.

Thế nhưng càng lâu năm, càng đông người, mà công-việc trong đảng cũng có điều rối loạn. Những kẻ trăm mặt ít, mà những người gian trá nhiều, Đại-thế-lĩnh sợ thế mãi rồi sẩy ra sự gì chẳng hay giờ mới đặt lệ : cứ năm năm một lần, các đảng-viên phải đem tin vật của mình cho Đại-thế-lĩnh soát lại. Nếu mà tin vật ấy đã đưa cho Tân-đảng-viên giữ, cũng phải lấy về đem trình kiểm, xong, mới lại được đưa cho Tân-đảng-viên. Trong kỳ soát lại ấy, lại xét xem công-việc của đảng-viên làm, mà thi hành thưởng phạt. Nhờ cách ấy mà trong đảng duy-trì lại được bọn mười năm nay.

Về sau các đảng-viên ở giải-rác ra hàng mấy tỉnh, Đại-thế-lĩnh đóng ở Trung-ương-bộ, khó lòng mà soát-khắp được các đảng-viên. Bấy giờ mới phải đặt lại người Phó-tế viên, chuyên giữ việc kiểm-soát tin-vật các đảng-viên, thay cho đại-thế lĩnh.Rau nào sâu ấy, Phó-tín-viên thường là lấy tiền đút lót, có tiền nói tốt,không tiền nói xấu, chớ công việc kiểm-soát chẳng qua hữu-danh vô thực đó mà thôi ! Kỷ-luật tan hoang vì vậy mà mấy năm nay, lính mộ không đông ta, ngăm ngập có cái nguy-cơ giải-tán.

Ta vốn trước con người tiên-cảo, vì thế mà sinh-nhai quẩn-bách, bèn xin vào đảng để tìm cách kiếm ăn ! Bấy giờ có một người con gái là Lộ-thị, đến lưu-ngụ ở xứ này, cho vơ chỉ có một mình, ta bèn lập cách bắt về, hẹp lấy làm vợ. Sau nghe thấy Hoàng-ấu-hầu bỏng dưng giàu có,bèn đem lòng mưu-tính, mong sao cơ-nghiệp ấy được vào tay.

Ấu-hầu giàu, cũng chẳng phải là của mồ-hôi nước mắt gì ! Nguyên Ấu hầu làm công ở hộ buôn, chủ hiệu chết non, mà người vợ chủ với Ấu-hầu cùng nhau dan díu. Nhân dịp Ấu-hầu mới ăn cắp của người vợ chủ hiệu một hòm vừa vàng vừa bạc, đem về bỏ ra một nửa để buôn bán, còn một nửa thì đem chôn. Ấu-hầu lập của hàng buôn riêng, bèn đó mặt với vợ người chủ hiệu kia, tuyệt tình không đi lại nữa ; vợ người chủ hiệu đem lòng cảm tức Ấu-hầu lắm, nhưng cũng đành bỏ tay ngồi chịu mà thôi !

Ta vẫn bí Ấu-hầu có của chôn, nhưng không biết chôn ở chỗ nào ? Bèn nhận ngay Lộ-thị làm em, đợi bọ theo bọ Tế đem gả cho Ấu-hầu làm kế thiếp. Ấu-hầu bảo chỗ chôn của cho Lộ thị biết, Lộ-thị (tức là Tế-thị, vợ kế Ấu-hầu) liền đào trộm lấy đưa cả cho ta Tu được của rồi, lại dấn dìu với Hà thị, là mẹ Rao-bảo này, mà tuyệt tình với Lộ-thị, vì vậy mà Lộ-thị giận lắm, thâm-nhập cốt tủy, chỉ muốn tìm cách báo thù.

Lúc ta muốn nhập-đảng, Đại-thế-lĩnh đưa tin vật cho ta là một cái e vòng bạch ngọc ». Sau khi Ấu-hầu lấy Lộ-thị, thì ta đưa cái vòng ấy cho Lộ-thị, mà Lộ-thị cũng đưa cho ta một bức tiền lượng của Ấu hầu, hai đàng giữ đó làm tin, để tỏ ra rằng sau này không ai phụ ai vậy. Bức tiền-lượng ấy về Ấu-hầu trần trường thân thế, các người chẳng cần biết đó chớ gì.

Ấu-hầu buôn bán, càng ngày càng phát đạt to, nhân cất rộ nhiều hàng, định đào của chôn lên để trả thêm vào vốn, nào ngờ bảng đã cất chịu, mà đào đến của thì đã không cánh mà bay mất cả rồi ! Vì thế nỗi tức lo buồn, nhưng vẫn không ngờ rằng vợ lấy.

Chẳng bao lâu nhân thế mà Ấu hầu chết, lại cũng nhân thế mà sinh ra công nợ, đến phải bán hết hàng hóa, đồng cảm hiệu buồn, để còn tiền cho vợ lớn nhỏ, mẹ con Lộ thị được nhờ đó mà làm vành làm no, khỏi đến nỗi lính đình cơ khổ !

Vì ta tuyệt-tình với Lộ-thị, nên Lộ-thị cũng giữ lấy cái e *Vòng bạch ngọc* nhất định không trả ta. Ta mưu cầu trăm cách, vẫn lấy bất nhời, cái vòng ấy vẫn không lấy được về, mà vận rủi cơn đau, Lộ-thị lại chết đi mất.

(Còn nữa)

MỚI XUẤT BẢN SÁCH

LUẬN - NGỮ

Cẩn thận với Dương-Bá-Trạc dịch

Giá mỗi quyển..... 0$20

Tiền cước mỗi quyển... 0.12

Ai muốn mua hay là hỏi gì thì xin cứ viết thư cho ông quản-lý nhà in của bản quán là :

Monsieur Bùi-Xuân-Thành

93, Rue du Coton, Hanoi

17

NỮ-TRINH-THÁM

Thuần-Phong dịch thuật

Truyện mấy nhà nữ trinh-thám, khéo đem cái tâm tư tinh một cái thảm-đoạn khôn ngoan, đổi dạng thay hình, khinh thân mạo hiểm mà khám phá được mấy cái kỳ án. Xem truyện này đủ biết cái tài thám ẩn trích tinh, bọn quân sen cũng không nhường gì các nhà đại trinh-thám xưa nay đâu. Cho hay gấm lẫn to đầu, bốn chữ tinh-anh trời đất ; đứng nghĩ lòng lan lĩnh hạ không bằng đám lược nam-nhi.

Nàng Vi-viên hỏi :

Sao biết ? Em !

Sử-sam rằng :

Hãy nghe chị Tuệ kể thì biết !

Nàng Tuệ-châu kể lại tiếp :

Con tiền-tỷ quay mình đi một lúc rồi lại đến, bảo Trưởng-phu rằng :

Mời chủ-nhân vào trong nầy, uống chén rượu nhạt, cho đỡ cơn kinh sợ vừa rồi.

Trưởng-phu liền đứng dậy đi theo con tiền-tỷ vào nhà trong, vừa vén mành vào đến nơi, liền giật mình khủ sợ. Vì rằng những người ngồi quanh đó, không phải người xa lạ ! Lư-ri nương là một với một người con trai không quen mặt là hai. Dưới đất trải mấy cái mè chiếu, cho Tề-ân-phu, Uông-rao-bảo cùng Ô-tử-ngan ngồi. Ba người ấy đều phải trọng thương, chân tay trói chặt.

Trưởng-phu hoảng hốt, ngờ rằng mình hãy còn ở trong giấc mộng, trong lòng bỡ-ngỡ chưa biết nói câu gì.

Lư-ri nương vẫy bảo ngồi mà rằng :

Cậu thật xuýt chết ! ! may nhờ bổng-phúc tay đã vô sự rồi ! xin uống cạn chén này mừng cho cậu ngày nay sống sót.

Nói xong, rót rượu, Trưởng-phu cất uống cũng cạn ngay.

R. nương lại bảo cậu Tiền-tỷ, đưa rượu cho Ấu-phu. Rao-bảo cùng Tử-ngan nổng mà rằng :

Các người nên tự kể lịch mình. rồi ta cũng nói những việc bấy nay ta trinh thám các người thế nào, cho mà biết !

Ấu-phu liền chịu trước mà thú rằng !

Ta vốn trước ở Ngô-trung, làm nghề trộm cướp. Trong đảng ta lập một viên Đại thế-lĩnh, giữ việc soát đót. Đại thế-lĩnh có quyền cai-trị các đảng viên, các đảng viên lại có quyền giới-thiệu cho tân-đảng

PHỤ-DỤC

Cướp đường. — Con đường huyện Phụ-dực đi Ninh-giang là con đường cái quan rộng rãi, xe ô-tô, xe ngựa, xe tay đi lại suốt ngày, hành khách đi buôn bán qua quãng ấy cũng lắm. Thế mà đến địa phận làng An-biệp, thuộc tổng Đào-xá có chỗ vo-phục của đức Thánh Trần ngày trước, rất là vắng vẻ xa làng qua cho nên thường quân bọn tuổi lại hay tổ chức bắt cướp

gái tơ, độ mười lăm mười bảy tuổi, hết cả có chồng hay chưa)

Sau vì các nhà đã bị mất con, đi tìm nã khắp nơi, thì đã gặp đúng bọn con gái lấy tụ nhau nấp ẩn ở một nơi gần cửa biển. Hỏi ra thì nơi biết là đúng đợi ghe bầu đến chở đi. Người ta xâu hết cả bọn giải quan trình nạp và cũng bắt luôn ông chủ thuyền bọ bầu quan đưa cả.

Hiện nay đang còn tra vấn tại nha

THƯƠNG BẮC TẠP VĂN

MIỄU BẢN BỘ VÀNG BẠC CỦA NGƯỜI VIỆT-NAM

國金寶南

BIJOUTERIE — ORFÈVRERIE

NAM-BẢO

16, Rue de la soie, 16 Hanoi

Thưởng hàm. — Những người có tiền sao nay được đặc cách thưởng hàm về dịp cải lương hương chức ở tỉnh Hà-đông.

Tăng cứu phẩm văn giới :

MM. Cao văn-Vi, thư ký làng Triều-khúc, tổng Thượng-thanh oai, huyện Thanh-oai ; Lưu tiến Phong, chánh hương-hội làng Đạo-tú (Khả-lạc) tổng Đạo-tú, phủ Ứng-hòa.

Tăng cửu phẩm bá hộ

Ta nên chú ý ! Cuộc thi vẽ kiểu nhà Hội-quán

Bộ này mới bắt đầu nóng má đã thấy nhiều người mắc phải bệnh ngứa lở ngoài da cùng các bệnh đau xương và đau mạch máu, không biết rồi ít nữa đến mùa nóng nực thì các bệnh ấy phải ra nhiều đến đâu ... ấy

Bản hội nhận được nhiều thơ của các nhà danh-họa gởi về vậy, việc vẽ kiểu sẽ hoãn đến ngày

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phó thang (rue des Pipes) số nhà 9 ở Hanoi.

Buổi chiều non cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 5 giờ.

Phòng buôn ngoài bệnh, rất sạch sẽ.

Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.

3862

Tòa Thượng thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Đâm sóc đĩa ở cửa Nam. — Tên Nguyễn-v-Tư tức Tư Nghĩa và vợ là Nguyễn-thị Hai ở phố cửa Nam xưa nay ở nhà dưới thì vẫn bán hàng mà trên gác thì gá bạc, hiện tên Tư-Nghĩa trước đã phải phạt về tội gá sóc đĩa rồi. Một đêm vào tháng giêng tây vừa rồi tên ấy rủ người về đánh sóc-đĩa mà mình thì xóc cái để cho vợ gà lấy bỏ. Sở Mật-thám đình bắt được một lũ con bạc cùng cả tang Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt tên Nguyễn-văn-Tư 8 ngày tù và 2.000 quan, vợ là tên Ng-thị-Hai 1.000 quan, cùng những con bạc mỗi tên 25 quan.

Vợ chồng Tư-Nghĩa và trong bọn con bạc có tên Trần-văn-Lưu trước làm mật-thám xin chống án. Nay tòa Thượng-thẩm xét xong lại y án.

Lừa đảo. — M. Phan-sao-Đường nguyên là địa-tra ký-sư đứng chủ thầu mà lĩnh-nhoái quẩn-bách, bèn xin vào đảng để tìm cách kiếm ăn ! Bấy giờ có một người con gái là Lộ-thị, đến lưu-ngụ ở xứ này, cho vơ chỉ có một mình, ta bèn lập cách bắt về, hẹp lấy làm vợ. Sau nghe thấy Hoàng-ấu-hầu bỏng dưng giàu có,bèn đem lòng mưu-tính, mong sao cơ-nghiệp ấy được vào tay.

Ấu-hầu giàu, cũng chẳng phải là của mồ-hôi nước mắt gì ! Nguyên Ấu hầu làm công ở hộ buôn, chủ hiệu chết non, mà người vợ chủ với Ấu-hầu cùng nhau dan díu. Nhân dịp Ấu-hầu mới ăn cắp của người vợ chủ hiệu một hòm vừa vàng vừa bạc, đem về bỏ ra một nửa để buôn bán, còn một nửa thì đem chôn. Ấu-hầu lập của hàng buôn riêng, bèn đó mặt với vợ người chủ hiệu kia, tuyệt tình không đi lại nữa ; vợ người chủ hiệu đem lòng cảm tức Ấu-hầu lắm, nhưng cũng đành bỏ tay ngồi chịu mà thôi !

Ta vốn bí Ấu-hầu có của chôn, nhưng không biết chôn ở chỗ nào ? Bèn nhận ngay Lộ-thị làm em, đợi bọ theo bọ Tế đem gả cho Ấu-hầu làm kế thiếp. Ấu-hầu bảo chỗ chôn của cho Lộ thị biết, Lộ-thị (tức là Tế-thị, vợ kế Ấu-hầu) liền đào trộm lấy đưa cả cho ta Tu được của rồi, lại dấn dìu với Hà thị, là mẹ Rao-bảo này, mà tuyệt tình với Lộ-thị, vì vậy mà Lộ-thị giận lắm, thâm-nhập cốt tủy, chỉ muốn tìm cách báo thù.

Lúc ta muốn nhập-đảng, Đại-thế-lĩnh đưa tin vật cho ta là một cái e vòng bạch ngọc ». Sau khi Ấu-hầu lấy Lộ-thị, thì ta đưa cái vòng ấy cho Lộ-thị, mà Lộ-thị cũng đưa cho ta một bức tiền lượng của Ấu hầu, hai đàng giữ đó làm tin, để tỏ ra rằng sau này không ai phụ ai vậy. Bức tiền-lượng ấy về Ấu-hầu trần trường thân thế, các người chẳng cần biết đó chớ gì.

Ấu-hầu buôn bán, càng ngày càng phát đạt to, nhân cất rộ nhiều hàng, định đào của chôn lên để trả thêm vào vốn, nào ngờ bảng đã cất chịu, mà đào đến của thì đã không cánh mà bay mất cả rồi ! Vì thế nỗi tức lo buồn, nhưng vẫn không ngờ rằng vợ lấy.

Chẳng bao lâu nhân thế mà Ấu hầu chết, lại cũng nhân thế mà sinh ra công nợ, đến phải bán hết hàng hóa, đồng cảm hiệu buồn, để còn tiền cho vợ lớn nhỏ, mẹ con Lộ thị được nhờ đó mà làm vành làm no, khỏi đến nỗi lính đình cơ khổ !

Vì ta tuyệt-tình với Lộ-thị, nên Lộ-thị cũng giữ lấy cái e *Vòng bạch ngọc* nhất định không trả ta. Ta mưu cầu trăm cách, vẫn lấy bất nhời, cái vòng ấy vẫn không lấy được về, mà vận rủi cơn đau, Lộ-thị lại chết đi mất.

(Còn nữa)

Lại có nhận bán truyện

SONG PHƯỢNG KỲ DUYÊN

của ông Nguyễn-đỗ-Mục nữa.

HOÀN-VÂN

Vẽ tranh, nổi tiếng về sơ truyện-chân

73, Phố hàng Bông, Hanoi

TRANH VẼ

Bán buôn Bán lẻ

Bản-hiệu mới về và mới in được nhiều thứ tranh thủy-mạc và tranh thuốc theo lối mới, rất đẹp rất nhã. Lại có nhận vẽ các kiểu như là : kiểu thêu, kiểu đất, kiểu giấy cườm vân vân.

Lại có nhận bán truyện

SONG PHƯỢNG KỲ DUYÊN

của ông Nguyễn-đỗ-Mục nữa.

HOÀN-VÂN

Vẽ tranh, nổi tiếng về sơ truyện-chân

73, Phố hàng Bông, Hanoi

BIJOUTERIE — ORFÈVRERIE

NAM-BẢO

Hanoi 16, Rue de la soie, 16 Hanoi

CHẾ-TẠO : — Vòng, xuyến, hạt, nhẫn, giầy đeo đồng hồ, giầy truyền, đầu gậy, cốc ô, tất-bộc, vỹ chuốc lá, hộp thuốc lào, và điếm, v v... bằng vàng đúng tuổi đúng cân và kiểu học nên Có nhiều thứ khác để theo hàng hầu các qui khách đặt lối-riêng

BÁN : — Vàng diệp Vinh thịnh-long mài đá thực đủ các mài). ngọc-thạch, giầy đeo thời-trang, giầy kim-khánh giầy kim tiền, đồng-hồ treo quít và bạc và vỏ khâu, v v.

Buôn bán nhắc nhẩn,nói lấp sự tin tức gì.

Bán tại Hiệu Bảo chế MONTÈS, số 54, phố Tràng tiền, Hanoi.

HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN :

Chữa bệnh lao phổi, ho khan, ho ra máu, ho gió, ho lâu ngày, ho mới mắc, ho trong mùa nóng, người ta thường mắc phải

Thứ dầu nguyên : 1$75 một lít, 0$90 nửa lít.
viên : 0,40 một lọ, dùng uống được 12 ngày

Bán tại Hiệu Bảo chế MONTÈS, số 54, phố Tràng tiền, Hanoi.

Độ này tiết giới thay đổi thất thường có nhiều người ốm!

Nhất là bệnh Grippe (sốt-ho-cảm). Đau khắp cả thân-thể, nhức đầu, sốt-nóc, đau cổ họng, đau ngực ; nếu không biết cách chữa những chứng ấy thì chết người như bỏ ; Nên ai phải bệnh ấy, nên đến Bán-hiệu hoặc gửi thư mua 6 viên CACHETS ANTIGRIPPE. Giá bán 0$50 một lọ, uống trong 24 giờ sẽ thấy khỏi bệnh. Thuốc này đã gửi được vào số người Âu đã biết công chịu là thần-hiệu.

Bán tại Hiệu Bảo chế MONTÈS, số 54, phố Tràng tiền, Hanoi.

MM. Cao-văn-Vi, thư ký làng Triều-khúc, tổng Thượng-thanh oai, huyện Thanh-oai ; Lưu-tiến Phong, chánh hương-hội làng Đạo-tú (Khê-lạc) tổng Đan-tỉ, phủ Ứng-hòa.

Tùng của phẩm bá hộ :

MM. Trần-văn-Tư, thủ quỹ làng Triều-khúc, tổng Thượng-thanh-oai, huyện Thanh-oai ; Vũ-Tiếp thủ-quỹ làng Thanh-lũ huyện Thanh trì.

Việt-Nam Thanh-niên-hội

Sáng hôm chủ nhật mới rồi Hội V. N. Th. N. đã đi xem nhà Máy-điện. Quan Đốc sở lấy làm lòng Fellier đã có lòng tốt bảo trước người làm trong sở tiếp đãi học-sinh. Ông Philippe Tài là giáo-sư dạy vật-lý và hóa-học ở trường Tây Sa-oi, có đến giảng trước ở Hội-quán về các thứ máy sinh điện và cách biến hóa các lối động điện khí. Rồi sau những hội viên có chừng đến 60 người kéo nhau đến xem nhà máy điện, có ông Lâix ở sở lấy đưa đi xem các nơi và sai mở các máy mà giảng nghĩa cho xem nhiều điều rất hay.

Sau cùng được xem một thứ máy nổ nhỏ rất tiết đẹp xinh xắn của sở lấy ra để chế ra cốc để cho các xưởng làm, nhà máy xa cách hẳn thành, tiện cách dùng lấy điện thắp sáng trong chỗ làm và chạy các máy. Các máy lấy ấy cách chạy bằng dầu xăng, rất là nhanh chóng giản dị, dầu đốt không tốn mấy mà sức điện cũng mạnh lắm, có thể sinh đủ được điện dùng cho một công xưởng to. Nay vì lẽ rằng ở các tỉnh thành phố lớn không có nhà máy điện, thì có các nhà máy nhỏ như thế mà dùng cho các nhà công xưởng ở xa cách tỉnh thành lắm, vì có điện thắp lại vừa có điện chạy máy.

Cuộc đi xem hôm ấy rất là vui thích, các hội-viên đều xin với ông Monet đưa đi xem về nhà máy một lần nữa thì ông Monet đã nhận nhời. Lần sau sẽ có diễn-thuyết trước riêng về các thứ máy hơi nước và những bánh xe động lực.

Đến chủ nhật sau vì trong vào ngày nghỉ lễ Pâques nhiều người về vắng nên ở Hội-quán không có diễn-thuyết và đi-lịch.

B. V. N. T. N. lai cảo

Phát hỏa tại làng Vân hồ — 9em hôm qua,hồi 11 giờ, phát ra lửa tại một cái nhà lá của Ng-v-Lý ở làng Vân-hồ. Người làng chữa trong nửa giờ thì lửa tắt hẳn được lửa, không việc gì đến người. Thiệt hại chừng hai trăm rưỡi đồng.

Hai người lính say rượu.

Báo *France Indochine* có đăng rằng

« Chiều chủ nhật, M. Trương văn-Quan thư ký tòa Tham-mưu đương đứng ở trước cửa nhà số 28 phố Cửa-nam thì bị hai người lính Tây say rượu một người đi xe tay, một người đi xe đạp đến chòng ghẹo và đánh đập. Đánh xong rồi thì trốn, nhưng người bị đánh có nhật được cái mũ mà lại không có số đem trình sở Cảm

Cuộc Tang Thương

(Xã-hội Tiểu-thuyết)

ĐẶNG-TRẦN-PHẤT soạn

118 trang giá . . . . . 0$80

Tiền cước, mỗi quyển . . 0 14

Ai muốn mua xin viết thơ cho *M. ĐỖ-XUÂN-HỌC*, Trung-Bắc-Tân-Văn Hanoi.

Có gửi bán tại hiệu Hội-ký, 34, Rue Carreau Nam-định.

Mua buôn có trừ hoa-hồng. 3528

VIỆC BẮC-KỲ

SƠN-TÂY

Bán được cọp. — Ông Nghiêm-xuân-Hiệp, thư ký tòa Sứ hôm chủ-nhật mới rồi đi săn được ở Đông-cao (Tùng thiện) mà tính nó bắn được con cọp. Lúc đi bắn trúng nó rồi, thầy chánh-tổng Đông-cao vác giáo vào để tìm thì con cọp lấy chồm lên, ông phán Hiệp nhanh tay lại bắn được một phát nữa trúng con thứ hai. Nếu không thì ông chánh-tổng có lẽ ngủ.

Khen thay cái tài ông Hiệp bắn giỏi thật.

Bệnh sưng màng óc. — Trong chùa Thông nhiều tình khổ đỏ mắc phải bệnh sưng màng óc, lắm người bị hại. Quan binh đã có lệnh cấm linh không được ra khỏi trại.

Vụ lộ hoàng ân. — Mới đây, nhà in Đắc-lập ở Hongkong có hai ông được mông ơn vô lộ là : Ông Thanh Lư, Hà-tiên thì được quản lý nhà in lấy nay được thăng Hồng lô-tự thiếu-khanh và ông Ng xuân-Đương quản-đốc nhà in ấy được thưởng Hàn-lâm điển-tịch. Thật là vẻ vang cho hai ông đã được thăng và thưởng một cách rất xứng đáng. Vậy xin có lời mừng cái ông.

Thân lại cảo

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Tiên hành. — Chuyến xe lửa trưa ngày 22 Mars, quan Bố chánh Đinh xuân-Trạc đã lên đường vào Vinh, để qua Huế vào bệ kiến Hoàng-Thượng, rồi đi cùng chức Bố-chánh thủ-hiến tỉnh Hình-thuộ-.

Các quan Tây Nam ở viện quan Bố-chánh Đinh đăng tiệm, đông chật cả một cái ga, có quan chánh Công-sứ, quan phó Công-sứ, Cố đạo, quan Tổng-đốc, quan phó Đề-đốc, quan Án, quan thầy thuốc, các nha quan các quan phủ huyện, các hàng phân kỳ cả tổng, các sở, các viện giáo-học và các tì-tảo thuộc-viên v. v...

Khi xe lửa sắp hạ thì đăng trước xe đốt một tràng phéo, đăng sau xe cũng đốt một tràng phéo. rất tiếng phèo thì uống cỏi trời ơi chạy, ai nấy còn đứng nom theo xe cho đến khi không trông thấy nữa mới ra về.

Xin có lời chúc ngài cùng qui-quyến thượng lộ bình an

BỒNG-SƠN

Thưởng kim tiền. — M. Nguyễn-khoa-Vy là chủ sự sở Bưu-điện Bồng sơn mới được thưởng một cái tràng kim tiền.

Nghe nói ông Vy được cái đặc tài lấy lì và trong việc bắt được tên thổ-phạm ăn trộm bốn nghìn lờ bạc giấy một trăm của nhà Ngân-hàng Saigon rồi đem ra tiêu thụ tại Bồng-sơn ; và trong cuộc công thái Đông-Pháp đề làm đường hỏa-xa năm ngoái, ông đã lộ lòng trung thành làm trọn nghĩa-vụ nên quan Khâm sứ Trung-kỳ tâu xin Hoàng-Thượng chuẩn thưởng cho.

Ông Ng-khoa-Vy là con nhà thế-phiệt, dân Bồng-sơn đã hơn 4 năm nay, ăn ở thuần hậu, giao thiệp tử tế giản dị, đều được trên yêu dưới trọng nay nghe tin ông được thưởng kim-tiền tất cả mọi người ai cũng lấy làm đích đáng lắm.

Minh-Chương lai cảo

BÌNH-ĐỊNH

Nghề buôn người. — Nghe rằng một chàng thanh niên kia mới bị tổng giam tại huyện Phù-mỹ, vì tội quyến dụ con gái, để chở đi chỗ khác mà bán.

Nguyên do là hôm tháng trước, có nhiều nơi thấy một chàng thanh niên ăn mặc tử tế, cứ đi rảo trong các làng mà không rõ là đi việc chi. Cách lì bữa thì lại nghe những chỗ lên bọm ấy đã kinh quá, thì nhiều đứa con gái biến đi đâu mất, (có thường dụ những gầu cửa biển. Hỏi ra thì nói biết là chúng đợi ghe bầu đến chở đi. Người ta tâu hỏi cả bọn gái bán quan trên sẽ luận tội thế nào.

Đó là một nghề mạt sinh ra trong xứ này, ước ao quan trên sẽ trừ cho tuyệt.

Ngảo ngán cho cái tánh ngu muội của bọn gái thanh niên kia !! Đành bỏ cha, xa mẹ, ưng biệt xứ lìa quê ; để theo một trăng không quen không biết, nó sẽ dẫn đi đâu, bán gả cho ai, nào để biết đâu là chắc. Chỉ vì ai mê lời đường mật ; nghe tiếng vinh sang phăng phắt ngoài tai, mà đã vội say mê trết cập đó mà thôi.

CÁO-BẠCH

HẠT CẢI-LƯƠNG THEO LỐI SAIGON KHÔNG MẤY KHI CÓ

Diễn tại rạp Cinéma Tonkinois

13 rue des Eventails

Mấy tháy Nam-kỳ, sinh-viên trước Cao-đẳng mới về đem theo lối kịm thời lấy làm tân-thời lắm.

Diễn ban tối 31 Mars và 1er Avril 1923 tự 8 giờ tối khai diễn. Thu được bao nhiêu tiền công cả cho Hội Nam kỳ Tương-tế để giúp vào tu bổ nghĩa-địa của hội.

Việc này là việc nghĩa xin mời các quí ông, quí bà lại hôm ấy đến cho đông, chúng tôi là giúp cho bản hội sau nữa tỏ lòng mến Nam liên-tế.

Hàn vé tại rạp chớp ảnh hàng Quạt (Cinéma Tonkinois, 13 rue des Eventails Hanoi) ngày 31 tháng ba tây và mỗng một tháng tư tây từ 12 giờ trưa.

Giá chỗ ngồi

Loge. . . . . 2p,00 một ghế.
Hạng nhất. . . . 1 p 50
Hạng nhì. . . . 1 p 00
Hạng ba. . . . 0p.50
Trẻ con v giá

Nam-kỳ Tương-tế Hội lai cảo

Hiệu ÍCH-KỲ

O Hanoi, phố hàng Giấy, số 58

Mở đã hơn 20 năm, bán các thứ sách học chữ Pháp, chữ quốc-ngữ, các thứ chuyện ta, giấy tây 8, 4, 5 cân, ngòi bút, mực bột, quản bút ba dâu đen, bút chì, sổ bà-đăm, bìa ngũ sắc, giấy vẽ, sổ croquis, tẩy Đầu-bò, vân vân.

Buôn ở bên Tây, hàng tốt, giá rẻ, buôn bán thực thà đâu cũng biết.

2064

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 34 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3045 GIÁO-THIỆU HÌNH ẢNH

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui khách xem báo thấy có đăng cao-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhỏ mà lầm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đi có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ.

• Nhà Bán-thuốc Ed Montès cổ đông-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi.»

Nay kính,
Ed. MONTÈS,
54, Rue Paul Bert, Hanoi.

Bản hội nhận được nhiều thơ của các nhà danh-họa gởi về vậy,việc cỗ kiêu sẽ hoãn đến ngày 15 Aoril 1923.

BẮC-KỲ CÔNG-THƯƠNG ĐỒNG-NGHIỆP HỘI 3547

Cô bán kim-tiền và ngân-tiền

Trong chữa Hương-tích nay có bán những đồng tiền mạ vàng và mạ bạc rất khéo, mới và cổ khác ; tượng nữa mình đức Phật Nam-hải Quan-âm. Mặt sau có năm chữ như *Hương tích Quan-âm tượng* có cả đây kim tuyến để deo.

Những đồng tiền này trước khi bán, có đàng lên cúng Phật, deo rất khước, kinh như có đức Phật ở trên đầu trên cổ luôn luôn mà lại có về nhã nhặn không khác gì một thứ kim tiền ngân tiền của vua ban vậy.

Giá bán :
Kim tiền 0p.60 một đồng
Ngân tiền 0p.30 một đồng

3562

CÁC CUỘC ĐI XEM

然 SÁN-NHIÊN 燊

Tối thứ ba 27 Mars 1923
TÉ-THIÊN ĐẠI-THANH
Tối thứ tư 28 Mars 1923
THANH XÁ BẠCH-XÀ
Tối thứ năm 29 Mars 1923
LƯU-BÌNH DƯƠNG-LỄ
Tối thứ sáu 30 Mars 1923
Diễn hai tích :
Một tích chèo cổ *Một tích tuồng rất khó*
Tích thứ nhất
KIM-VÂN-KIỀU
Tích thứ hai
NGUYỄN-HANH LỢI-TRINH
Là một tích tuồng khó. Toàn trẻ con diễn rất khéo
Tối thứ bảy 31 Mars 1923
NHỊ-ĐỘ-MAI
(Đã-Thán bán tiên)
Tối chủ nhật sẽ diễn hồi tiếp theo

SÁCH LUẬT MỚI

Quan phó Binh lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông Pháp, mới soạn một bộ luật mới sau này :

1° QUỐC TẾ CÔNG PHÁP (Droit international public) giá. 8$00
2° QUỐC TẾ TƯ PHÁP (Droit international privé) giá. 8$00
3° HÀNG HẢI PHÁP LỆ (Droit maritime) giá. . . . 8$00
4 THƯƠNG LUẬT HỌC. (Droit commercial) giá. . . . 4$00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài).

Mấy bộ sách luật này, bản quán đã giới thiệu ở số báo ngày 25 Septembre trước.

Bộ luật mới này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả.

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Hội Khai-trí tiến-đức mở cuộc đấu-xảo mỹ-thuật

Hội Khai-trí tiến-đức định mở một cuộc đấu-xảo mỹ-thuật để giúp cho các nghề khéo nước Nam chấn-hưng lên và giữ lấy lẽ lối đẹp của các tay thợ giỏi đời xưa.

Cuộc đấu-xảo này là đấu-xảo các mỹ-nghệ có thực-dụng, vì Hội Khai-trí tự nghĩ rằng về cái kiểu nhà đẹp, chữ cái đồ dùng khéo cũng thuộc về mỹ-thuật như chạm pha tượng hay là vẽ bức tranh vậy. Thế nào gọi là mỹ-thuật ? Mỹ-thuật là chế ra một cái đồ gì phải sáng nghĩ cho thành-thực, phải diễn tả cho khôn khéo, phải định cho rõ ràng đồ ấy dùng để việc gì và chế tạo làm sao cho xứng đáng với việc ấy, lại phải kén chọn cái vật liệu gì mà làm cho được thật xứng-đáng. Nói tóm lại thời một cái đồ gì, muốn cho có thể gọi được là đồ mỹ-thuật, phải làm thế nào cho không thêm không bớt được tí gì, nếu thêm hay bớt thì nó giảm mất cái hình-dung ý-tứ đi. Bởi thế nên gọi tượng hay cũ tô-điểm nhiều là đẹp đâu, thường có khi làm rầm rĩ quá lại mất cái vẻ điều-hòa mà làm giảm mất tinh-thần đi.

• Tuy Hội Khai-trí định mở riêng cuộc đấu-xảo này cho những tay thợ khéo trong nước, nhưng không phải những tay mỹ-thuật đại-gia mà được dự và những bức họa, những phù trang không nhận đến. Nhưng Hội thiết nghĩ rằng đối nào cũng vậy, nước nào cũng vậy, gây nên một nền mỹ thuật có đặc-sắc phần nhiều là ở công-phu những thợ-thuyền mà ra. Thử trong xa nhìn rộng ra các nước Đông Tây, mà xét xem những đời mỹ-thuật rất thịnh, có phải phần nhiều là gốc ở các nghề thực - dụng những dân-gian không ? Vậy thời cuộc đấu-xảo này phải lựa lọc lấy những đồ giản-dị để coi, nhưng hình-thức phải cho công-xảo và phải cho thiết-thực với sự thường dùng. Ở Bắc-kỳ ta cũng như ở Bai-pháp và ở các nước, lúc đấu-xảo bao giờ cũng phải lựa-lọc như thế. Vậy thời nào là những tay thợ khéo trong nước, nào là các ông cai ông phó các nghề, nên gắng sức mà chấn hưng cho các mỹ-nghệ ở xứ này ! Nên tổ cho hợp tấn-tiến sau này biết rằng : *nhất nghệ tinh nhất thân vinh*, và ở đời không gì quí bằng làm được cái đồ hay đồ khéo.

Ngày nào mở đấu-xảo và kỳ-hạn bao nhiêu, sau này Hội sẽ công-bố, nhưng hiện nay ai muốn đấu-xảo và định đấu-xảo gì, xin cho Hội biết trước, hoặc có hỏi bàn gì xin cứ viết thư cho Hội.

Hội Khai-trí tiến-đức

Do Võ Phi Hùng Cúng HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng Chủ - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Tủ Sách Cornell)

CÁC CHỨNG ĐAU XƯƠNG VÀ THẤP

Những bệnh trên đây kể và các chứng sau này như lở lượt máu ra là bởi tại máu sấu. Đàn-bà thì thường có những lúc phải tôi và lúc trở về già. Các chứng ấy có bội vì máu sấu thành ra đặc, có nhiều cặn. Vậy muốn cho máu chẳng lưu thông, thì nên dùng thứ thuốc:

Dépuratif Richelet

mà các lương-y ở hoàn-cầu điều công-nhận là mạnh là tốt. Dùng thuốc này thì chẳng bao lâu máu hết cặn và các bệnh ngoài da như ghẻ lở các nốt mẩn khác mà bệnh giang-mai phá ra cũng khỏi.

Thuốc này bán ở các hàng lục-hợp to.

Lúc vẻ giá — Mẫu đựng

PACHOD Frères & Cie LYON

Đồng-hồ treo và đề

MÁY ĐỨC CỰC TỐT
BẢO HÀNH 10 NĂM

Máy chạy 15 hôm đánh tiếng chuông thanh nhã. Vỏ bằng gỗ gụ ghép không bao giờ mọt.

Mỗi cái 15$00

Cước tính thực rẻ

TONG-VINE-TAI
44, Phố Hàng Ngang — HANOI.

泰 NAM-THÁI 南

26, Quai Clémenceau, 26
(Tức là phố Bờ-sông, số nhà 26)
HANOI

Hiện tôi có bán gỗ lim cây, gỗ phiến, gỗ gụ, gỗ táp và các thứ xẻ sẵn thành-khí, có cả bàn ghế làm sẵn bán và có gạch tây tường. Hàng tốt, giá xin tính phải.

NAM THÁI
Kính-cáo.
2021

SPORTSMEN!!

Vous trouverez les

RAQUETTES EXTRA SAIDA
BALLES TENNIS BUSSEY
et accessoires

Chez Société «QUẢNG-HƯNG-LONG»
N°79, Rue des Paniers, Hanoi
2014

HOTEL DES COLONIES
HANOI

Chỗ nhà số 82, phố hàng Trống, nay đọn một phòng riêng để tùy thích các qui-khách muốn dùng riêng hẳn ở đấy cho biệt-lịch hay ngồi chung ở đàng nhà cũ này cũng thế.

Người làm trong Hôtel hiện nay đổi mới cả.

Giá bữa ăn như sau này:
Có rượu. . . 1$20
Không — . . . 0.90
3631

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Đó rầy lại sắp đến mùa bức nóng, và lại sắp sinh ra những bệnh ngoài da bệnh ngứa, bệnh lở vân vân. . . cũng là bệnh đau xương và bệnh đau mạch máu.

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

là một thứ thuốc chế riêng để dùng cho người xứ này ngày nay thực là một thứ thuốc độc nhất vô song, để trị các bệnh ấy.

Cũng lại một thứ thuốc thần hiệu để trị bệnh giang mai kinh niên hoặc mới mắc.

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, trước cửa hiệu Gô-đa trông sang, Hanoi

Vì các lẻ đó, cho nên chúng tôi đã chế ra những thứ dầu cá viên thực là trong sạch chẳng khác gì những thứ dầu cá đựng chai vậy, nhưng có bọc ngoài để uống cho khỏi thấy mùi tanh. Như thế thì những người dau sẽ được dùng nguyên chất dầu cá.

Trước khi ăn cơm sáng và cơm chiều mỗi bận dùng 2 viên là đủ, chỉ tiêu với ngụm nước chè hay nước lã cũng được.

Giá mỗi chai chỉ có (0$90 chín hào, mà dùng lại được những 12 ngày.

Những người nào ở xa nhà ga mà phải chịu nhiều tiền phí tổn cho các phu trèm để khuân hàng, như thế thì thực là đắt cho các ngài quá, vậy chúng tôi tưởng các ngài nên chờ có dịp nào đi Hanoi thì đến nhà hàng Ba chuông, ngay giữa phố Tràng-tiền, số 54, đấy chính là nhà ông MONTÈS có bán dầu cá hạng dựng chai và hạng dầu cá viên.

Dầu cá của bản-hiệu thực trong sạch mà mầu nước trông thực là đẹp, giá bán chỉ có một đồng bảy hào rưỡi (1$75) một chai lít, chín hào (0$90) một chai nửa lít mà thôi.

Nay kính
PHARMACIE MONTÈS, 54, Rue Paul-Bert, Hanoi

CỬA HÀNG
GUIONEAUD FRÈRES
BORDEAUX — HANOI — HAIPHONG

RƯỢU VANG — RƯỢU MÙI — ĐỒ HỘP THỰC-PHẨM ĐỦ THỨ

Hiệu buôn bán đứng đắn thật-thà — Hiệu mở ra ở xứ Bắc kỳ từ năm 1890

Có lời bà cao cùng bàn hàng bản-quốc biết rằng nhân dịp tết ANNAM bản-hiệu có sang nhiều thứ rượu vang uống thử-ngọ thật tốt, rượu vang quý thượng hạng, rượu sâm-banh rất ngon, rượu mùi đủ các thứ rất quý, cùng kẹo chocolat với mứt làm bằng các thứ quả — bán giá hạ hơn tất cả các nơi khác.

Vì gia đã tính hạ rất nên bàn hàng đến mua không bỏ nữa. Mà bổn hiệu đoan rằng các thứ hàng bản hiệu bán là thực hiệu cả.

Nay Bản-hàng có lòng yêu đến mua thử để niềm xem với khắp quí khách thì

3063

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ. Hanoi
號八廿路門街行內府京東

Chúng tôi kính-trình các quý khách biết rằng nay chúng tôi mới có sang: 1° Một bọn đồ ngọc rất tốt như là quả cầu chạm rồng, vòng, điếu bát thuốc lá, đũa, vân vân.

2° Một bọc nhiều kính đủ các thứ một, một đen một trắng, mắt mèo là cây, vân vân. Lại có cả nhiều kính gọng bằng vàng lây, gọng bạc vàng, gọng đồi mồi, vân vân, quá xuân đến bạ mà đeo những thứ kính này thì hợp phép vệ sinh lắm lắm.

3° Một bọc đồng hồ quả-quít đeo tay, đồng-hồ bỏ chạm, đồng hồ bốn thức, đồng hồ chạm-trổ, vân vân.

4° Một bọn chiếu sơ, đến sơ, lọ sơ, bát sứ, bể sứ để trưng-tiếm tay là bày cảnh cũng được và lư hình vân vân

5° Một bọn đồ mỹ thuật ở Bắc kinh sang.

Các thứ hàng mới sang kể năm sẽ trên này chúng tôi xin bán cạ giá, mong cậy các quý khách chiếu-cố cho thì chúng tôi lấy làm cảm tình lắm.

Còn nếu đồ trữ trang, nhẫu hầu, ngọc ngà, vàng thì khi bị hỏi, chắc các quí khách đều đã tường cả rồi.

Cẩn-cáo
HIỆU PAO-VA
Phố Hàng Bồ số nhà 28 Hanoi

NGÀY NÀO CŨNG CÓ XE THƠ CHẠY

Công-ty PHẠM-VĂN-PHÍ

ĐƯỜNG YÊN LÝ ĐI CHỢ MỚI

Ở Gia YÊN LÝ chạy lên 8 giờ rưỡi sáng sau chuyến xe lửa tàu nhất 8 giờ chiều về Yên-Lý.

Ở CHỢ MỚI 9 giờ rưỡi đi hồi 1 giờ chiều đến ga Yên Lý sau khi chuyến xe lửa về Vinh và Bến-thủy.

Auto-Postale

ĐƯỜNG VINH VÔ HUẾ

Ở VINH đi hồi 6 giờ sáng đến Đông-hà vừa kịp chuyến xe lửa vào Huế.

Ở ĐÔNG-HÀ ra hồi 8 giờ sáng sau khi chuyến xe lửa thứ nhất ở Huế ra.

Công-Ty chúng tôi xin trình qui-khách biết rằng: kể từ mồng năm tháng giêng tây này, ngày nào chúng tôi cũng có xe chạy chở thơ và hành-khách ở ga Yên Lý về Phủ-Quí và Phủ-Quí ra ga Yên-Lý. — Ở Phủ-Quí có 3 phiên chợ Hễ buôn bán sầm uất lắm các qui-khách buôn bán ở đây đi lại có hàng-hóa gì xin cứ giao cho bản-ty chở, tính giá phải chăng.

Các qui-khách đi lại đường Vinh-Đôngđà nên đi xe thơ thì được cẩu thận hơn, nhưng khi lấy vé nên có ý kẻo lầm đi vào xe khác. Muốn khỏi sự lầm ấy, xin liệt quí khách đành giấy thép trước cho bản ty. Hễ khi bản ty nhận được giấy thép sẽ cho xe ra đón hay là cho người nhà đi đón.

Đường Yên-Lý đi chợ Hiến thì đánh giấy thép ra PHẠM-VĂN-PHÍ Yên-Ly gare; mà đường Vinh-Đông-Hà thì đánh giấy thép cho PHẠM-VĂN-PHÍ Đông-hà gare.

2012

88 108

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

(Bỏ này cũng tiếp theo sự-tích Mạnh-lệ-quân, của lương-diệp phu-nhân, một nhà nữ-sĩ thuở xưa soạn ra. Soạn theo lối đàn-tỳ, nay xin dịch thành bản quốc-âm để hiến các độc-giả)

NGUYỄN-BÁ-HỌC dịch thuật

Hai vợ chồng đang chuyện-trò cùng nhau thì bỗng thấy một lên ngục-tốt chạy vào bẩm rằng:

— Dạ dám bẩm vương-gia cùng vương phi! Hai vị *Hoàng-phủ* quốc-cữu có sai người nhà đến để hỏi thăm vương-gia và vương-phi đó!

Hùng-hiệu nói:

— Cho gọi hắn vào đây!

Tên ngục-tốt chạy ra, đưa một người gia-tướng nhà *Hoàng-phủ* vào, *Hùng-hiệu* nhìn mặt, tức là *Tôn-vương*. *Tôn-vương* liền sụp lạy mà rằng:

— Tôi là *Tôn vương* xin cúi chào vương-gia và vương-phi.

Nói xong, liền thò tay vào trong mình, lấy ra một phong thư và hai gói bạc để-trình mà bẩm rằng:

— Dạ dám bẩm vương-gia và vương-phi! Hai quốc-cữu tôi vẫn có lòng nhớ-mến, nhưng vì tị-hiềm một chút, cho nên chưa dám đến đây, đợi khi nào thánh-thượng hồi tâm, bấy giờ sẽ xin vào bái-kiến. Hai quốc cữu tôi lại có gian tiền bạc cho viên thần-ngục quan họ *Chu* ở đây để nhờ bẩm cung-cấp các đồ thực-dụng. *Mạnh* vương phi hôm qua vào cung, không biết có sao mãi đến bây giờ vẫn chưa được ra.

Hùng-hiệu thở dài mà rằng:

— Đa tạ cái lòng tử-tế của hai quốc-cữu! Hai quốc-cữu lại còn nhớ đến ta. Nhưng ta đã không thiết sống thì việc gì ta cũng không muốn hỏi đến. Ta chỉ xin hỏi việc *Hoàng-phủ* Tương-vương đi tìm thượng hoàng sự thế ra thế nào?

Tôn-vương chắp tay thuật hết đầu đuôi mọi việc cho *Hùng-hiệu* nghe. *Hùng-hiệu* nghe nói, cả cười mà rằng:

— Nếu vậy hay! *Hoàng-phủ* Tương-vương thật là một người bạn tốt của *Hùng-hiệu* này.

Nói xong, lại ngảnh lại bảo *Vệ-dũng-nga* rằng:

— Phu-nhân ơi! Phu-nhân nghe đó mà coi, có phải *Hoàng phủ* Tương-vương là người một lòng trung-thành không! Còn như vợ chồng ta thì tội-ác khó lòng khoan-thứ được: đã không tử nổi bọn quyền-gian cho nước, lại không biết liệu mình đi tìm thượng-hoàng, để đến nỗi bây giờ lực kiệt kế cùng, chỉ đành ngồi khoanh tay mà thở ngắn than dài vậy.

Vệ dũng-nga bấy giờ cũng khóc mà rằng:

— *Hoàng-phủ thiên-hoa* em ơi! Hai chữ « Trung-biền » em thật không hổ-thẹn. Nhưng không biết có chi em lại sinh ra một đứa con gái yêu-quái ấy, chẳng giống tính cha chút nào!

Tôn vương lại thuật cho vợ chồng *Hùng-hiệu* biết rằng hôm trước có quan khâm-sai đến bắt *Hùng-khôi-thần*, phò-mã *Triệu cáu* nói đổi là *Hùng-khôi thần* đã đi sang thăm ông cụ ở *Giang-ninh* nhưng kỳ-thực thì *Mạnh* vương-phi đã bày mưu lập kế mà cho *Hùng-khôi thần* theo *Mạnh-khôi* trốn sang *Vân-nam* từ trước rồi.

Hùng-hiệu thở dài mà rằng:

— Ta vẫn biết *Mạnh* vương-phi là một người tài cao trí rộng, cho nên ta mới đem *Hùng-khôi-thần* mà phó-thác nhờ trông-nom cho.

Vệ-dũng-nga vương-phi nói:

— Chẳng thà để cho triều-đình nắm-trói về đây, lại được cùng nhau sum-họp, còn hơn rằng kẻ bắc người nam như thế này vậy.

Tôn-vương lại thuật cho biết việc phò mã *Triệu cáu* đang gia sức luyện tập quân-mã để phòng khi có việc.

Bấy giờ *Vệ-dũng-nga* vương-phi mới ngoái con giệu mà rằng:

— Nếu vậy thì một nhà *Hoàng-phủ* quả-nhiên gỡ trọn được 4 chữ « Trung hiếu tiết-nghĩa » Ta nghĩ lại hổ-thẹn với *Tô-đánh-tuyết* phu-nhân, vì ta mà khiến cho con gái phu nhân (trở *Phi-loan*) cũng bị cực-khổ ở nơi ngục-thất này.

Tôn-vương các-từ lui ra. Bấy giờ có tiền-bạc của *Triệu-lân* và *Triệu-phượng* gởi vào, cho nên các đồ thực-dụng không thiếu thứ gì. Thần-ngục-quan và các ngục-tốt lại hết sức phụng-thừa, không dám trễ-nải như trước.

Cách ba hôm sau, có thánh-chỉ đến, vợ chồng *Hùng-hiệu* mặc áo tù-nhân mà ra nghênh-tiếp. Nội-giám *Lã-xương* mở thánh-chỉ ra tuyên-đọc như sau này:

« Thừa thiên hưng vận, hoàng-đế « chiếu rằng:

« Cứ như lời dc của *Hùng-hiệu* và « vợ là *Vệ dũng-nga* đáng lẽ phải « tức-khắc đem ra hành-hình. Nhưng « trẫm hãy rộng lượng bao-dung, « đợi khi thượng-hoàng về đây, bấy « giờ sẽ xét-xử.

« Nay tạm tha vợ chồng *Hùng-hiệu* không phải mắc đo tù-nhân « như trước, cho được tự-do ở trong « mấy gian nhà nhỏ, để mà sửa mình « đổi lỗi.

« Nếu vợ chồng *Hùng-hiệu* còn có « lòng phản-nghịch, xét được chắng-« cứ rõ ràng thì bấy giờ quyết không « khoan-thứ.

« Khâm tai! »

Vợ chồng *Hùng-hiệu* lạy tạ thánh-chỉ. Nội-giám *Lã-xương* lại nói:

— Dạ dám bẩm vương-gia! Đã mấy năm nay tôi không được thừa-tiếp tôn-nhan, vẫn lấy làm nhớ mến. Hôm nay tôi cố xin phụng chỉ đến đây là có ý muốn nói riêng mấy việc trong cung để vương-gia cùng vương-phi biết.

Vợ chồng *Hùng-hiệu* bảo mọi người lại tránh, rồi mới *Lã-xương* ngồi. *Lã-xương* thuật chuyện *Hùng-hậu* nhờ có thái-hậu đem về nam-nội chữa thuốc, nhưng long-thai cũng không bảo-toàn được. Ngày nay bệnh tình thái-hậu hiện đang rất nguy-kịch, vân vân.

Vợ chồng *Hùng-hiệu* nghe nói, đều ngẩn mặt phìn nhau mà rằng:

— Thái-hậu nguy-kịch như thế, mà thánh-thượng vẫn say-tâm chưa tỉnh. Vợ chồng *Hùng-hiệu* ngày nay chết cũng không tiếc, chỉ sợ rằng chả con *Đỗ-man hưng-phục* nhân cơ-hội này chiếm-đoạt ngôi trời, *Phi-giao* hoàng-hậu mắc kế quân gian mà không tự biết vậy.

Lã-xương lại thuật đến chuyện *Mạnh-lệ-quân* bị gián-cấm ở trong cung. Hai quốc-cữu: *Triệu phượng* và *Triệu-lân*, đêm qua xin vào vấn-an mà cũng không được. *Phi-giao* hoàng-hậu lại giả nhân giả nghĩa, đặt tiệc ở trong cung mời hai quốc-cữu. Hai quốc-cữu cố tâu xin *Phi-giao* hoàng-hậu phải thu cho họ *Hàng* thì nhà *Hoàng-phủ* mới khỏi bị thiên-hạ thóa-mạ. *Phi-giao* hoàng-hậu chỉ sợ vương-gia và vương-phi có sức khỏe địch nổi muôn người, cho nên chưa dám khoan-thứ. Hai quốc-cữu xin đem tính-mệnh mà bảo-nhận rằng họ *Hàng* quyết không có lòng phản-nghịch. Hai quốc cữu lại nói: « Có lẽ nào anh em ruột-thịt trong nhà lại không a-hộ-nhau mà lại đi a-hộ người ngoài hay sao! Hoàng-hậu ngu ngội chỉ-lôn là một điều vinh-quí cho nhà *Hoàng-phủ*. Nếu họ *Hàng* đào-chí thì thần-dằng khi nào được cái vẻ-vang là hoàng quốc-thích hoàng-thân vậy ».

(*Còn nữa*)

Cartelle d'insertion — imprimerie du Trung Bắc Tân Văn — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

NĂM THỨ MƯỜI MỘT — SỐ THỨ 1806 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ TƯ 28 MARS 1923

Trung Bắc Tân Văn